

LA RECERCA COMUNICATIVA

Cada vegada més es poden trobar més pàgines webs que fan referència al càncer; des de com prevenir-lo a com combatre'l. S'ha fet "extensa" la malaltia, és a dir, mitjançant l'espai d'internet tothom hi pot arribar. Si es cerca en les pàgines adequades es pot aconseguir informació vària sobre el càncer en general o un de concret. És una facilitat més per vèncer-lo –en el sentit de tenir el màxim d'informació i comparar-la entre elles i, fins i tot, amb la resposta que un professional hagi pogut donar– a través del resultat obtingut de totes les cerques.

Les pàgines webs poden fer referència al càncer en concret, a un de determinat, a l'alimentació¹ que caldria seguir, també espais creats per associacions² de certs malalts, per exemple els que han patit i pateixen càncer de colon, de pulmons... o destinades a un públic en concret; d'altres on s'enllacen amb dades de professionals. També de més genèriques on s'explica l'evolució i els avanços mèdics aconseguits.

En aquesta pràctica em centraré en els espais d'internet que tinguin la característica de ser genèrics i alhora informatius³, que no tractin un càncer en concret sinó en general. En aquestes pàgines webs ja es fa referència als diferents casos. Però sobretot volen ser una eina per a la prevenció i/o detecció dels diferents càncers. Normalment pertanyen a associacions que una de les seves finalitats és la recerca i la investigació per vèncer els càncers, si són associacions més locals, un dels seus objectius és aconseguir material i maquinària per detectar, controlar, curar...

¹ http://www.farmaceuticonline.com/familia/familia_cancer1.html
<http://www.botanical-online.com/medicinalscancercatala.htm>
http://www.alcentral.com.ar/fh_salud.html
http://www.comb.cat/cat/actualitat/articles_events/interview.asp?id=15

² <http://www.xarxabcn.net/catcancer/>
<http://www.gencat.net/salut/depsan/units/sanitat/html/ca/gentgran/csggca15.htm>
<http://www.cspt.es/webcspt/Cribratge/OTCdefault.htm>
<http://portalsalut.caib.es/psalutfront/info?id=205>

³ <http://www.acrosscancer.org/>
<http://www.xarxabcn.net/catcancer/>
<http://www.osonacontracancer.com/>
<http://www.afanoc.org/about.php?lang=cat>
<https://www.fcarreras.org/seccio.php?opcion=5>
<http://www.fevillavecchia.es/catalan/index.html>
<http://www.fundacioroses.org/>
<http://www.contraelcancer.org>
<http://www.lligacontraelcancer.org>

el càncer. Sobretot es fan campanyes per la prevenció del càncer de mama (que afecta a una de cada divuit dones), el d'úter i el de pròstata. També donen uns quants consells alimentaris a seguir, en tots ells destaca que s'ha de menjar fruita fresca i verdura un parell de cops al dia, peix blau, no abusar dels greixos... Totes aquestes pàgines webs són possibles gràcies al paper que ha jugat internet i la necessitat dels malalts, familiars i les persones en general que és té per conèixer més totes aquestes malalties que fins ara havien estat una mica "tabú". Tabú en el sentit que fa un temps llarg, no se solia dir que s'era malalt de càncer (o de qualsevol altra malaltia que mal previnguda o mal cuidada pogués portar al deteriorament físic, psíquic i com a persona). És a dir, s'han creat unes necessitats marcades per les ganes de saber i conèixer i de poder compartir els bons moments i també els més dolents; i això últim també inclou explicar els pitjors moments que poden suposar aquestes malalties. Però també la necessitat que és té de superar-les i deixar-les de banda, en algunes ja s'ha aconseguit, trobar una solució per combatre-les.

A diferència de moltes altres pàgines web que tracten del càncer, aquestes ho fan amb un llenguatge planer que pot ser i és entenedor per a tothom. És un llenguatge senzill i de fàcil entendre. No s'usen paraules com els tecnicismes. Al ser un espai destinat a la recerca de nous col·laboradors –econòmics– però també per donar a conèixer les lluites que es porten per acabar amb totes les malalties relacionades amb el càncer.

LES DIFERENTS PERSPECTIVES

D'altra banda, una de les característiques d'aquestes pàgines web és la possibilitat de respostes a la societat o a un sistema social concret, per exemple: les dones de més de cinquanta anys en la prevenció dels càncers de mama, els infants malalts de leucèmia... és a dir, seria un "element" de la perspectiva funcionalista. Aquests espais intenten crear una cohesió social, donar una o més respostes a uns dubtes i a unes necessitats existents. Segons aquest punt de vista si examinem aquestes webs, la tasca que fan és de cohesió entre un sector determinat. És a dir, mitjançant un mateix tema que afecta a un seguit de gent, ja sigui de manera indirecta o directa, es crea una cohesió entre aquestes persones. Segurament són gent que entre ells no tenen res

en comú, que els seus camins no s'haurien creuat mai, però ara tenen un motiu, tenen una característica comuna i han de compartir un estat determinat.

Però, personalment, crec que totes aquestes pàgines tenen en comú una altra característica, aquesta lligada amb la teoria de Niklas Luhmann. En elles la informació que es pot trobar en un primer moment sobre el càncer és molt bàsica, són espais creats per arribar d'una manera entenedora a la gent. Prèviament hi ha hagut una tria de les informacions més necessàries per a transmetre, és a dir, aquestes notícies que d'una manera simplificada ens puguin expressar tot el contingut. Per fer això hi ha hagut una tria amb les característiques més importants. En cas de voler una informació més àmplia cal buscar més a fons dins d'aquestes pàgines i, fins i tot, en algun cas posar-se en contacte amb els responsables de l'associació. D'altra banda, la informació s'ha de transmetre de tal manera que també se'n desprengui la confiança del públic, ja sigui un malalt, un familiar, un amic o simplement algú curiós que recerca informació sobre un tema. Per exemple, en aquestes webs s'explica de forma breu com prevenir un càncer, en totes elles, s'extreuen les mateixes idees; o com detectar un càncer de mama, com viure amb un nen que té càncer, les actituds que ha de prendre la família davant aquests casos i situacions... Però tot dit de manera clara, no amb tota la informació, o més ben dit, segueix un ordre jeràrquic: de més a menys importància, tot i que és dóna la necessària per poder entendre-ho. D'altra banda, també cal remarcar la importància que hi juga la societat o sistema social.

Però si les analitzem des de la perspectiva crítica podem veure que aquestes pàgines tenen una cosa en comú. La seva estructura i continguts són molt semblants, són com còpies l'una de l'altra. Estan destinades a un consum massiu. Els manca l'originalitat que hi pugui haver, és a dir, en els temes tractats, les finalitats... Segons un dels autors d'aquesta teoria, Benjamin, podria faltar una manca d'existència única. En aquest sentit analitzem les pàgines webs no pel seu contingut sinó pel seu aspecte. D'altra banda, ja s'ha dit que aquestes pàgines són una eina d'unes fundacions per donar-se a conèixer i arribar a un públic més ampli i trobar més col·laboradors, sobretot en el sentit econòmic. És a dir, en part estan supeditades als "interessos" econòmics d'aquestes entitats. Però a diferència dels mitjans convencionals no són espais que manipulen l'opinió pública, i converteixen el públic en ciutadans passius i consumidors. Tot el contrari, aquestes pàgines el que pretenen és "activar" els ciutadans i no convertir-los en elements passius.

En certa manera, el que aquestes webs estan fent és fer acceptable una cosa, en aquest cas el càncer, no vist amb bons ulls, o més aviat vist amb cert recel. Amb la difusió del que és la malaltia, les conseqüències i dir que tothom en pot ser una víctima. És a dir es genera l'acceptació, potser no amb tècniques propagandístiques sinó mitjançant l'explicació que és una malaltia, malauradament, cada vegada més propera: es "fabrica" el consentiment.

Són espais que ajuden a crear opinió pública. Transmeten què és un càncer, les seves possibles "representacions" (càncer de mama, de pulmó, d'úter, de pròstata, de pell...) i permeten que el públic se'n creï una idea, una opinió pública. L'opinió pública és majoritària, però és evident que no és l'opinió compartida per tothom. Cal considerar que hi ha persones que no compartiran la mateixa idea d'un tema, la veuran amb ulls diferents. Aquesta gent, segurament, si el seu punt de vista és totalment minoritari no respondrà, "acceptarà" la general per no fer el ridícul, per no escoltar comentaris irònics sobre la seva manera de veure les coses. Aquesta por a l'aïllament és el que fa l'espiral del silenci. Crec que s'intenta evitar que les persones malvisquin buscant la conformitat i una acceptació ressentida al càncer. Es pretén que s'accepti i s'entengui, que els malalts i familiars no visquin pendants del que tenen sinó que no hi pensin, però quan hi pensin vegin que hi ha nous avenços i que l'esperança a trobar una cura cada vegada és més propera.